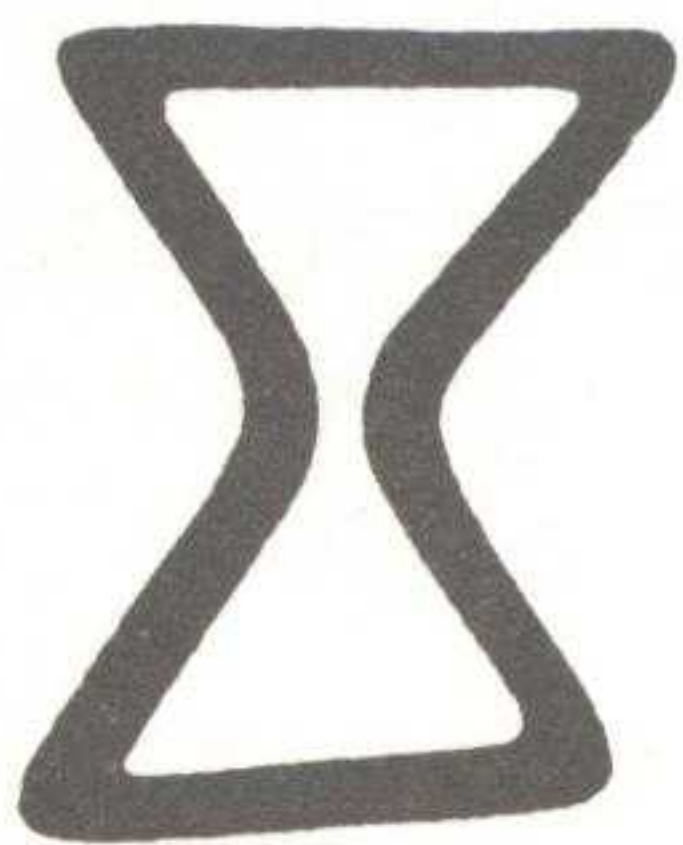

de zandloper

periodieke uitgave van de
Vereniging "Oud-Ede"
verschijnt elk kwartaal

11e JAARGANG - nr. 4 DECEMBER 1983

Zo zag eens de plaats er uit waar thans het nieuwe parkeerterrein bij het station Ede-Wageningen in wording is. Destijds was het de overtuin van Hotel Welgelegen.

ALLES VOOR DE DOE-HET-ZELVER

* Hout

* Board

* Triplex

* Schroten

* Wandplaten

* Deuren

* Draadmateriaal

* Keukens

* Kasten

* Gereedschap

* IJzerwaren

* Verf (vervetal.)

* Schildersgereedschap

* Wandweefsel

* Schuimvinyl

* Rambe assortiment

* Autolakken

* Beitsen, lakken, lijmen enz. enz.

Dit alles natuurlijk bij

DOE-HET-ZELF MARKT

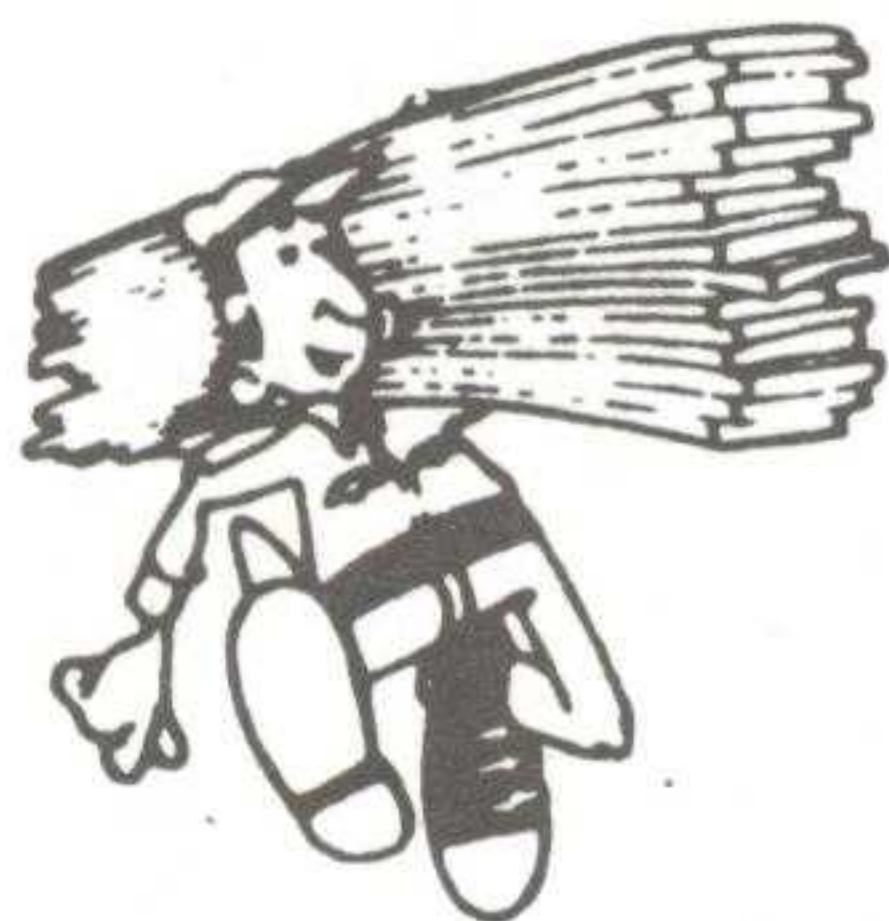
ELBERT JANSEN V/H DE NOOY

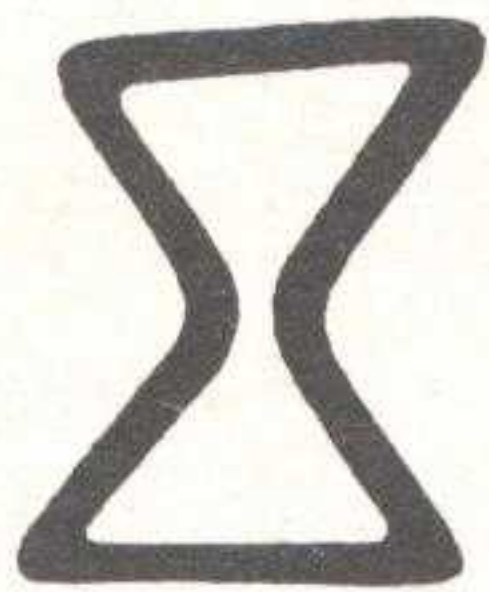
KOLKAKKERWEG 65-67

EDE. TELF. 08380-11680

* Wij geven U een
deskundig advies

* Bezorgen
gratis

de zandloper

periodieke uitgave van de Vereniging "Oud-Ede"

11e JAARGANG - nr. 4 DECEMBER 1983

DAGELIJKS BESTUUR VERENIGING "OUD-EDE"

voorzitter: D. de Nooy, Wagenaarln 16
6711 GB Ede, tel.: 12373

sekretaris: J. Clant, Amsterdamsewg 67
6712 GJ Ede, tel.: 15997

penn.meester T. Hylkema, Bremln 42
6713 EB Ede, tel.: 18808

ERE-LEDEN H.M. Oldenhof,
J. de Nooy,
G.W. Bos.

AFGEVAARDIGDEN van de VERENIGING

Stichting Ir J. Ubbels, v Irhovenln
Tegelmuseum 9, 6711 MN Ede.

Gem. Monumen-JJG v.d. Pol, Burg. Prins-
tencommissie ln 26, 6711 KD Ede.

MUSEUMADRES Museum Oud-Ede, Museumpln
5-7, 6711 NA Ede
tel.: 19554

CONTRIBUTIE De minimale contributie is
f 15,- per jaar, over te
maken op postrekening
3534268 t.n.v. de penning-
meester van de Ver. Oud-Ede
te Ede.

REDAKTIE van het blad "DE ZANDLOPER"

mv E. Hendriksen, Wilter-
dinkstr 9, 6712 EB Ede
tel.: 13074

J. Das, Weerdenstein 205
6714 CP Ede, tel.: 39391

H.J. Nijenhuis, Molenstr 101
6712 CT Ede, tel.: 16838

W. Weijland, Burg. Prinsln
64a, 6711 KG Ede
tel.:

eindred., S.J. Ouwendijk, Nettelhorst
opmaak en 43, 6714 MA Ede
lay-out tel.: 33089

VERANTWOORDING VOOR GEPUBLI- CEERDE TEKSTEN

De redactie van "De Zandloper"
is u zeer erkentelijk voor al
uw bijdragen in de kopy.

De verantwoordelijkheid voor
de inhoud van historische en
technische gegevens blijft ech-
ter uitdrukkelijk voorbehouden
aan de inzender van de kopy.

Eveneens kan de redactie van
"De Zandloper" geen verant-
woording op zich nemen voor
het eventueel niet vermelden
van de bron, etc. bij het
plaatsen van stukken en/of
artikelen welke zijn ingezon-
den.

OVERNAME VAN ARTIKELN UIT "DE ZANDLOPER"

Gehele of gedeeltelijke overname
van artikelen uit De Zandloper
is niet toegestaan, behoudens
schriftelijke toestemming van de
redactie van dit blad.

LIDMAATSCHAPKAARTEN en/of MUSEUMJAARKAARTEN

Lidmaatschapkaarten van leden
van de Vereniging Oud-Ede en/of
Museumjaarkarten kunnen tijdens
de openingsuren worden afgehaald
aan de balie van het museum Oud-
Ede.

KOPY voor "De Zandloper"

Alle kopy voor het eerstvolgende
nummer van De Zandloper graag in-
zenden aan de redactie, p/a Muse-
umplein 5-7, 6711 NA Ede, en wel
vóór:

15 februari 1984

RECTIFICATIE artikel "BODEBUS" in Zandloper nr. 3

In het artikel "Bodebus" in de vorige Zandloper is op blz. 7 een storende fout geslopen. De onderste alinea begint daar met: "Zo werd in 1975 door de sedert 22 februari van dat jaar optredende municipaliteit (=gemeenteraad) besloten de vier ambtsboden te voorzien van een bodebus."

Het jaartal in deze tekst moet echter zijn: -1795-.

de redactie.

VAN HET BESTUUR

Het gaat goed met de samenwerking tussen de diverse musea in Ede en Otterlo, Bennekom en Wageningen.

De eerste gezamenlijke presentatie was op de Veluwebeurs die dit voorjaar werd gehouden. Daarna volgde een expositie van de musea in de Rabo-bank, waarvoor wij nog veel dank verschuldigd zijn voor de vrijgemaakte ruimte en hulp, in de ruimste zin van het woord.

Inmiddels is er een affiche gemaakt -en hoe- dat op diverse plaatsen in de gemeente en in Wageningen is opgehangen.

Op 3 september waren de musea natuurlijk ook present op de Culturele Info-beurs in de Reehorst.

Ook hier was de samenwerking goed te noemen. Voor de laatste presentatie was Wageningen aan de beurt en wel op de Huishoudbeurs. Ook over deze expositie van de musea kunnen we tevreden zijn. Veel dank zijn we verschuldigd aan de VVV en haar Wim Jacobs; niets is hen te veel. Houen zo!!

het bestuur.

VAN HET BESTUUR

Het bestuur en de museum-commissie zijn zeer verheugd met de eerste schenking van de vereniging van vrienden van het museum Oud-Ede. Genoemde vereniging heeft namelijk aangekocht en overgedragen aan de vereniging Oud-Ede, de maquette van het oude station Ede-Wageningen. Voorwaar, een kostbaar stuk werk! Deze maquette heeft

nu al betekenis, immers het origineel is dit jaar vervangen door een geheel nieuw station, maar over een aantal jaren zal blijken dat deze aankoop van grote betekenis is geweest.

Van harte zeggen wij de vereniging van vrienden dank voor deze schenking. Ons museum heeft hiermede een prachtige uitbreiding gekregen.

het bestuur.

VAN HET BESTUUR

Zoals u wellicht weet zijn twee van onze leden, mw R.W. Bosker-Jochensen en dhr G.A. Ossenkoppele, al een tijdje bezig met het samenstellen van een album met afbeeldingen van nog bestaande en reeds verdwenen boerderijen van vóór 1900 uit Ede en Ederveen.

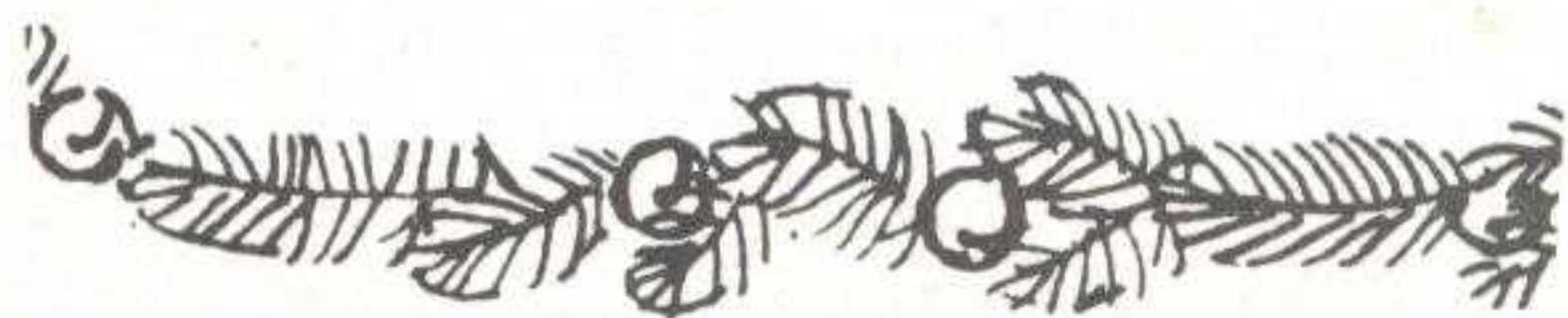
Wij kunnen u vertellen, dat dit een zeer tijdrovend werk is en dat er vele bezoeken en besprekingen voor nodig zijn om er een beetje schot in te krijgen.

Gelukkig zijn beide leden vasthoudend en het bestuur is zeer verheugd over de activiteiten die beide genoemde leden tentoonspreiden ten behoeve van het "Boerderijen Album".

OPROEP AAN DE OVERIGE LEDEN.....

Mocht u in het bezit zijn van foto's, ansichtkaarten, e.d. van boerderijen uit Ede en Ederveen, laat u dat dan a.u.b. even weten. Het kontakt-adres is:

G.A. Ossenkoppele, Irenelaan 48 te Ede; tel.: 11668.

NIEUWE LEDEN, bijgewerkt tot 1 november 1983.

J. Adams, Steneveld 28 te Ede,
H. Bakkenes, Vliegersveldlaan 59 te Barneveld,
H.J. ter Maat, Kasteeldrift 21 te Nieuwegein,
O.A.G.N. Mizbah, Amsterdamseweg 61 te Ede,
A.S.P. Put, Vossenakker 29 te Ede,
L.E. Veenbrink, Maanderbuurtweg 15 te Ede,
W. de Wilde, Nijeveld 27 te Ede.

OPROEP AAN DE LEDEN VAN DE VERENIGING "OUD-EDE"

Zoals ongetwijfeld velen van u al weten als trouwe lezer van de Zandloper, worden er in het museum regelmatig tentoonstellingen gehouden. Ook in 1984 zal dat zo zijn. Eén daarvan zal het onderwerp "de RADIO" hebben. Deze expositie zal worden gehouden van half april t/m half juni 1984 (zeg maar van Pasen tot Pinksteren). Nu u dit reeds weet kunt u gelijk daarvoor al tijd reserveren! Het wordt zeker iets bijzonders.

Om één en ander extra aantrekkelijk te maken wil ik graag de hulp inroepen van de leden van Oud-Ede. Het is natuurlijk mooi om de museumbezoekers van alles te kunnen laten zien, maar nog mooier is het om uit die lang vervlogen radio-tijd ook wat te kunnen laten horen.

Begrijpt u het goed.....het gaat niet om oude radio's, die komen er wel genoeg. Het gaat om geluidsopnamen uit de 20-ger, 30-ger en 40-ger jaren. En dan denk ik aan de oude orkesten, of aan de stem van Han Hollander of Louis Davids; of aan de stem van H.M. Koningin Wilhelmina tijdens haar graag gehoorde praatjes voor Radio "Oranje".

Er wordt wel de nodige voorwaarde gesteld aan de kwaliteit van het geluid, zodat er bij overname niets verloren zal gaan.

Als er onder u, leden van de vereniging, mensen zijn die nog beschikken over "oud geluid", of over een oude radiobode, of over andere radiozaken uit de oude tijd, neemt u dan even contact op met het museum en vraagt u dan naar Jan Diepeveen.

Het museum is open van maandag t/m vrijdag tussen 10 en 12 en tussen 14 en 17 uur. Op zaterdag tussen 14 en 16 uur. Het telefoonnummer van het museum is (08380-)19554.

Jan Diepeveen

"WAT IS ANTIEK ?"

BELANGRIJK

BELANGRIJK

Op maandag 9 januari 1984 wordt er in het museum een

lezing gehouden over het onderwerp "Wat is antiek". Spreker is dhr M. van Hoogstraten, Kromme Dijk 235 uit Dordrecht.

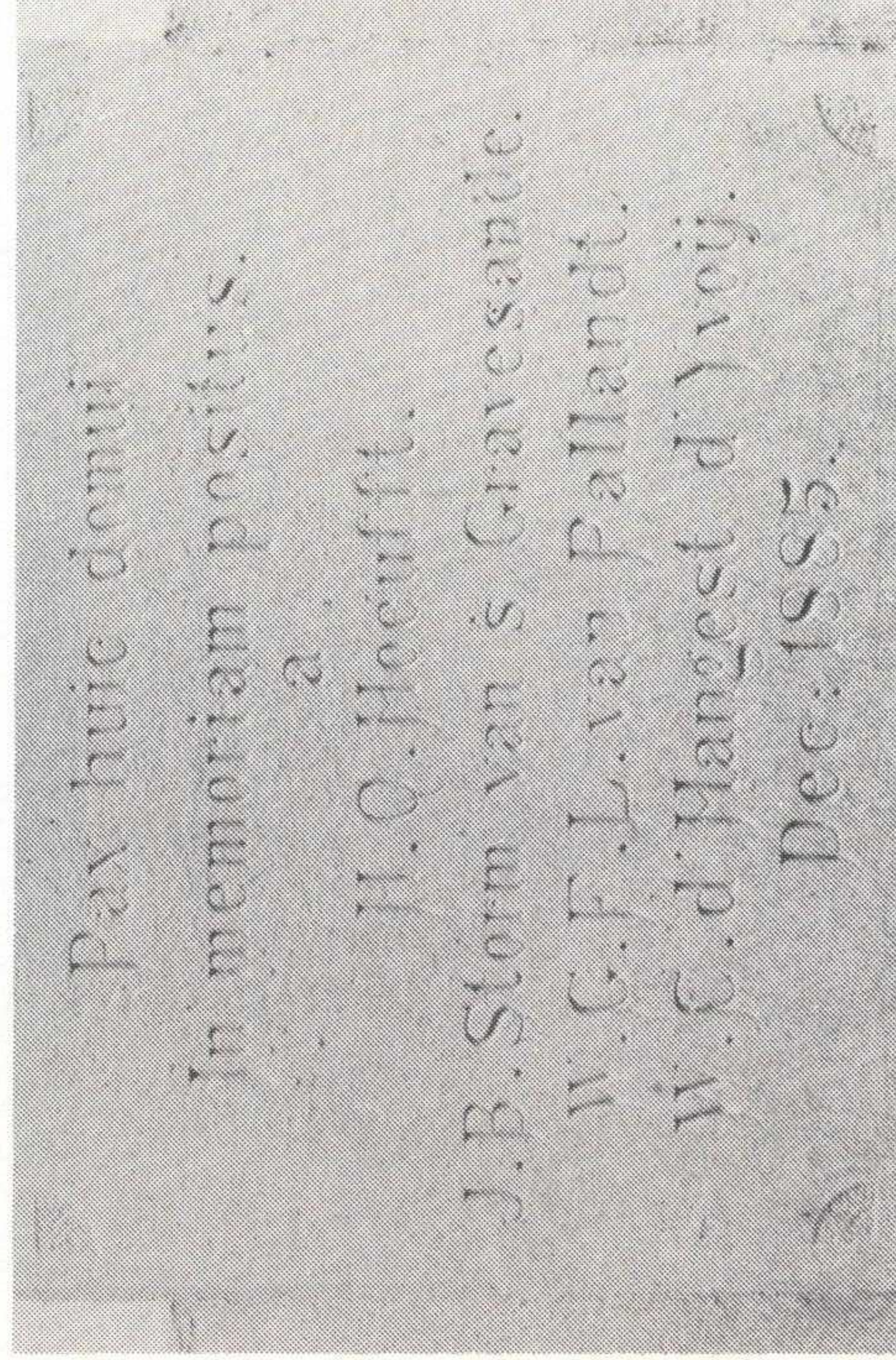
"ANTIÉK", een gevleugeld woord tegenwoordig. Letterlijk iedereen heeft op dit gebied wel iets in zijn omgeving en hij of zij zou daarover ook wel iets meer willen weten. Het is ook de bedoeling dat ieder iets meebrengt waarover men iets meer wil weten.

Naar aanleiding van de meegebrachte voorwerpen zal een uiteenzetting worden gegeven over antiek.

Hoe meer er wordt meegebracht, des te leuker en veelzijdiger wordt de avond. Het mag van alles zijn; van stoven, koper, tin, ijzer, keramiek tot sieraden toe! Aanvang te 20.00 uur en de toegang is g r a t i s.

PRIJSVRAAG nr. 6

Op één van de gevels van een bepaald objekt staat de hieronder getoonde steen met tekst:

Welk objekt is dat ?????

Stuurt u uw antwoord naar het museum Oud-Ede, Museum-

plein 5-7 te Ede en wel vóór 20 januari 1984. Bij meerdere goede antwoorden zal het lot weer beslissen aan wie een heerlijke fles wijn ten deel zal vallen.

Prijsvraag nr. 5 was niet gemakkelijk, want er kwamen maar twee goede antwoorden binnen. Het juiste antwoord luidde: Het metalen plaatje is ingemetseld in de VVV-bank, welke zich bevindt aan de Bergstraat, bij de Voerakker

Na loting is de fles wijn toegevallen aan:
dhr J. Meijer, Tielkemeierweg 7 te Ede.

U kunt de u toekomende fles afhalen aan de balie van het
museum.
het bestuur.

ONRUST IN BENNEKOM, door J. Das

Nu de werkzaamheden aan het nieuwe station Ede-Wageningen en omgeving hun einde gaan naderen, wil ik hier iets vertellen over de moeilijkheden die gepaard gingen aan de aanleg van de spoorweg Amsterdam-Arnhem in de veertiger jaren van de vorige eeuw.

Eind 1841 was de aanleg van de aarden baan, waarop later ballast en rails werden gelegd, vanuit Utrecht ge-

vorderd tot aan de grenzen van de gemeente Ede. Voor dat toen erg arbeidsintensieve werk was een groot aantal arbeiders nodig die werden gerecruteerd uit streken, waar men met het graafwerk was vertrouwd. De grote toeloop van vreemdelingen in deze omgeving zal dikwijls de oorzaak zijn geweest van spanningen met de inwoners. Teneinde wanordelijkheden te voorkomen had de Gouverneur der provincie (na 1850 de Commissaris der Koningin) het plan opgevat om een detachement cavalerie te legeren in Ede.

Burgemeester H.T. Prins (1822-1851), die in dat plan van te voren niet was gekend, sprak daarover in een brief aan de gouverneur op 10 december 1841 zijn verwondering uit. Hij meende dat de gouverneur zich had laten leiden door zeer overdreven voorstellingen. In Bennekom waren toen slechts 19 arbeiders werkzaam en alles was daar rustig. Dat echter de burgemeester een nogal optimistische kijk had op de nabije toekomst, zou weldra blijken. Reeds op 26 december 1841 schreef hij aan de gouverneur, van de "opzigter der werken aan den spoorbaan" te hebben vernomen dat onder de ongeveer 400 vreemde arbeiders oproerige "bewegingen" beginnen plaats te grijpen en dat het oproer vermoedelijk "morgen vroeg" bij aanvang van het werk om zeven of acht uur zal losbreken. Hij verzoekt dan ook om militaire bezetting te Bennekom en Ede. Waaro het hier ging blijkt in het archief verder niet. Achteraf schijnt het erg te zijn meegevallen, want enkele dagen later schrijft de burgemeester dat alles hier nog rustig was, afgezien van enkele kleine voorvallen als het stelen van roggebroden. Wel was waakzaamheid geboden, maar hierin kon door het houden van sterke nachtwachten worden voorzien.

Het waren dan ook de "bevreesden", vooral onder de "opzigters van het werk", wier "intriques" hem hadden gedrongen tot het aanvragen van militaire bezetting.

De burgemeester bleef dus nog optimistisch, hoewel hij geen hoge dunk had van het zedelijk peil der spoorwegwerkers, die hij uitvaagsel zonder voorbeeld noemde.

Inmiddels was de militaire bezetting gearriveerd, bestaande uit 3 officieren en 50 onderofficieren en man-

schappen van een afdeling mineurs, welk detachement te Ede werd ingekwartierd en al spoedig tot op ongeveer de helft van de sterkte was teruggebracht.

Overigens schijnt deze bezetting de landelijke pers te hebben gehaald; maar het bericht in het Handelsblad, waarin sprake was van het sneuvelen van enkele lancers, werd door de burgemeester gekwalificeerd als "niets dan leugentaal, waarin geen woord waarheid is". Lancers maakten toen nog geen deel uit van de bezetting.

Echter op Nieuwjaarsdag 1842 werd het menens.

Een groep van ongeveer 20 polserjongens (zo werden de spoorwegarbeiders genoemd) was Bennekom binnengekomen "met allerlei moetwil". Zij dreigden een bakker z'n huis in brand te steken als hij hen niet liet binnenkomen. Toen hij hen uit arren moede maar binnenliet, persten zij hem sterke drank af en gaven hem een flink pak slaag op de koop toe.

Dit wekte zodanig de verontwaardiging van de Bennekommers op, dat een groep van 16 personen, "allen krachtvolle jongelieden", zich opmaakte om des nodig de baldadigheden van de polderjongens te beteugelen. Des nachts tussen 12 en 1 uur gingen zij gewapend met dikke stokken, de polderjongens die van puthaken waren voorzien, te lijf. Eerst in de herberg en later op de openbare weg. De polderjongens kozen uiteindelijk het hazenpad. Twee van hen waren dusdanig toegetakeld, dat zij voorlopig hun werk niet meer konden verrichten.

Burgemeester Prins, die zich met "enkele getrouwe dorpelingen" in reserve had gesteld, zoals hij schreef, moest al zijn overredingskracht en invloed aanwenden om de "waarlijk heldhaftige strijders uit het Bennekoms Jongelingsschap" tot bedaren te brengen en te voorkomen, dat het gevecht zou uitlopen in een moordpartij.

De dag daarop vertoonde zich wederom enkele polderjongens in het dorp, doch tegen de avond waren zij weer vertrokken zonder dat onregelmatigheden voorvielen.

Ditmaal hadden de burgemeester en de zijnen zich op hun komst voorbereid, terwijl bovendien een patrouille van de militaire bezetting in de buurt was.

Niet alleen de Bennekommers hadden last van de "polder-

knapen'', ook de eigenaren van de Sijsselt en de bossen achter het Huis Hoekelum zagen zich geplaatst tegenover veel houtdiefstallen uit hun bezittingen. Afgezien van dit laatste, hoort men na de 'veldslag' van 2 januari 1842 vrijwel niets meer van botsingen tussen inwoners en polderjongens.

Eind februari 1842 schijnt er een geschil te zijn geweest tussen de arbeiders en de aannemers omdat de eersten hun beloning te laag vonden. Wat er precies aan de hand was blijkt niet uit de in het gemeentearchief aanwezige stukken, daar de burgemeester zich wegens ziekte daar mee niet had kunnen bemoeien. De hem vervangende assessor (wethouder) was er blijkbaar een heel eind uit de buurt gebleven. Wel blijkt dat het werk enkele dagen heeft stil gelegen en dat door de militairen een arbeider is gearresteerd, zulks echter buiten voorkennis van de burgemeester. De arrestant is weer vrijgelaten en is tesamen met zeker 300 man naar elders vertrokken. De militaire bezetting bestond toen nog uit 1 officier en 21 onderofficieren en manschappen van het 1e regiment Lansiers.

Voorts is er herhaaldelijk sprake van onderlinge ruzies en mishandelingen, die niet altijd konden worden vervolgd omdat vaak de daders wisten te ontvluchten.

De polderjongens, waarvan er op zeker moment inclusief vrouwen en kinderen zo'n 700 in onze gemeente verbleven, waren deels gehuisvest bij de inwoners en deels ondergebracht in hutten en keten nabij het werk, alwaar ook een kampwinkel aanwezig was.

De verveling in het Ede van toen, waar erg weinig viel te beleven, alsmede de ongetwijfeld weinig toeschietelijke houding van de plaatselijke bevolking ten aanzien van vreemdelingen zullen hun bijdragen aan de spanningen mede hebben geleverd.

Ondervond de burgemeester van de poldergasten reeds de nodige moeilijkheden, ook de houding ten aanzien van de militaire inkwartiering (aangenomen door een deel van 'den fatsoenlijken stand van inwoners'), baarde hem zorgen. De militairen moesten uiteraard ergens worden ondergebracht. Kazernes waren hier toen nog niet en

dus was inkwartiering de enige oplossing.

De algemene klacht was dat sommigen, hoewel goed voorzien van woonruimte, geen inkwartiering kregen. Na onderzoek bleek dat onder meer de in Ede woonachtige gemeenteraadsleden met inkwartiering belast, zichzelf daarvan hadden vrijgesteld.

Aan de hand van de "Marschreglementen" toonde de burgemeester hen aan dat dit een onjuiste handelwijze was waarop zij zich alsnog bereid verklaarden om inkwartiering te nemen, zodra zij "aan den beurt lagen".

Marsreglementen bevatten onder meer regels met betrekking tot inkwartiering van op doortocht zijnde legeronderdelen.

Overigens was hiermee het probleem nog niet opgelost daar ook anderen bleven weigeren om inkwartiering te nemen, mogelijk vanwege de reputatie die de soldaten toen hadden.

Dat "den fatsoenlijken stand van inwoners" geen hoge dunk had van het militaire leven blijkt nog in 1913, toen een straat die oorspronkelijk Kazernestraat heette, door de gemeenteraad werd omgedoopt in Berkenlaan, omdat de aanwonenden de naam Kazernestraat ervoeren als denigrerend, gezien de slechte reputatie van de garnizoensteden in die tijd.

De werkzaamheden aan de spoorbaan verplaatsten zich zo langzamerhand naar de gemeente Renkum, zodat de burgemeester op 7 juli 1842 de districtscommissaris van Veluwe mededeelde, dat de militaire bezetting (nog bestaande uit 1 officier en 14 onderofficieren en manschappen) tot op de helft kon worden teruggebracht. Voor zover in het gemeente-archief valt na te gaan is hierop geen reactie binnengekomen.

Een districtscommissaris was een ambtenaar, onder meer belast met het uitoefenen van toezicht op de gemeentebesturen ten platten lande. Met de steden, welke meer bevoegdheden bezaten, had hij geen bemoeienis.

Met de invoering van de Gemeentewet 1851 verviel het verschil tussen steden en plattelandsgemeenten en hield ook de functie van districtscommissaris op te bestaan. Overigens, met de komst van de Gemeentewet in het voor-

uitzicht, werden reeds voordien vakatures in dat ambt niet meer vervuld.

In juni 1843 was het werk aan de spoorbaan in zoverre gereed dat de aarden baan alleen nog moest worden voorzien van grind, vermoedelijk de ballast, waarin de rails zouden rusten. Slechts 15 tot 20 arbeiders waren daarvoor nog nodig, waaronder zich nog nauwelijks vreemdelingen of zogenaamde "polders" bevonden.

Naar het oordeel van de burgemeester kon de militaire bezetting dan ook met ingang van 1 juli van dat jaar worden opgeheven. Voorzover valt na te gaan is op dit verzoek, noch op de herhaling ervan geen reactie binnengekomen. Ook is niet komen vast te staan op welke datum de militaire bezetting wel is opgeheven. Ik neem echter aan dat dit nog in het zelfde jaar is gebeurd. Op 14 mei 1845 werd het traject Veenendaal-Arnhem officieel geopend, terwijl twee dagen daarna ook de reizigers voortaan van de treinen (aanvankelijk 3 per dag in beide richtingen) gebruik konden maken.

VADER en ZOON

zoon : Zo vadertje...hoe staat het tegenwoordig bij u met het nuttigen van de alkohol? Ik weet dat u een goed glas wijn kunt waarderen, vooral bij wild! Maar nu lees ik in de krant dat Oud-Ede iets te maken heeft met wijn. Hoe zit dat nu precies in elkaar?

vader : Dat zit zo..... De vereniging Oud-Ede en haar museum zijn al een poosje een vereniging van VRIENDEN VAN HET MUSEUM rijk, in navolging van de grote musea.

zoon : Ja, maar hoe zit het nou met die drank? Ik maak me een beetje ongerust.

vader : Stil nou maar, niet zo heet gebakerd. Het is zo, dat de Edese wijnkopers Rijsemus en de Frel vorig jaar een wijn op de markt brachten, waarvan

de fles was gedecoreerd met een prachtig etiket, waarop een afbeelding van een aquarel van Thijs Mauve. Genoemde heren wijnkopers beloofden van elke verkochte fles een kleinigheid af te staan aan de vereniging "Vrienden van het museum". Tijdens een interessante presentatie in september 1982 overhandigden de wijnkopers aan de voorzitter, dhr E. Hendriksen, toen reeds een bedrag van f 1.000,-.

zoon : Voorwaar.....da's niet niks. A propos, hoeveel flessen moet u leegdrinken?

vader : Ben je helemaal betoeterd; niets moest. Wel kan ik zeggen dat de verkoop van deze wijn heel voorspoedig is gegaan, zodat de heren Rijsemus en de Frel op 30 september 1983 wederom f 1000,- konden overhandigen.

zoon : Toe maar,.....dat zijn klappers!
Zijn er nog niet een paar bedrijven die zo'n goed voorbeeld wel willen volgen? Wat denkt u b.v. van de NIZO met haar Kernhemse kaas? Een prachtig etiket, geënt op Oud-Ede en dan van elke verkochte kaas een kleinigheidje voor Oud-Ede. Dat zou "Kaasje" zijn! En wat denkt u van Zomer & Keuning boeken.....?

vader : Ik moet er niet aan denken.....van elk verkocht boek een kleinigheidje.....dat zou Oud-Ede goed doen. Ik durf het haast niet te hopen. Maar wie weet.....!

zoon : Vadertje.....blijf met de voetjes op de grond staan. Ik begrijp u wel, HOOP DOET LEVEN!

vader : Tjonge, tjonge, ik word daar helemaal dol van. Wat denk je trouwens van een Kok-Ede pudding, of een Enka-Ede spons, of een Edes schaapscheerderskoekje van Nobo? En dan van elke verkochte hoeveelheid een kleinigheidje voor Oud-Ede.....?

zoon : Je blijft lachen.....Grote mogelijkheden...!

Ja, ja.....zegt het voort, zegt het voort,
je vader.

MIENTJE.....van Oud-Ee

Beste minse, we motte nôdig weer es bijproate, ok al hê'k niet zo veul neis te vertelle. Ik had zo begrepe van sommige minse da jullie mien een bietje hedden gemist. Maok je mer gien zörrege went ut gaot nog aokelûk best mit mien, um over Harreme met te zwiege.....

Ut is noe bar stil in't museum, weinig bezeukers. Wel komme d'r elke keer jonge minse snuffele in de boeke van de bibliotheek, went dan motte ze een zogenaamd warkstuk maoke veur school. Waor ze zich tegeswoordig al zo wat mee bezig houwe. Zouwe ze nog wel gewoon warreke op de school, vraog ik mien of? Tusse haokjes, jullie wete toch dat d'r een macht boeken staon over allerhande zaoke en da'je die graotis mag komme lese? Mer denk derum, ze magge ut museum niet uut; das wel spietig, mer we zin der bar zunig op. Mer een stoel en een taofel staon d'r al tied wel en soms schiet d'r ok nog wel een bakje koffie op over. Daor zin ze noe niet krenterig mee. In deze stille tied hen de minse van ut museum mooi de kaans um de achterstaand in het opknappen van veurwerrepe en ut registrere daorvan in te haole. Eigeluk koste ze daorbij nog best wat hulp gebruuke. Sinds kört staot ut kammenet krek zo as bie mien thuus vrogger.

In de huuse van tegeswoordig is zo'n ding haost al tied te groot mer in't museum zin we d'r akeluk blij mee, went daor mot noe al ut linne en ut liefgoed dat ut museum bezit in komme te ligge. Je mot mer es komme kieke. Ze doen greig de deure een keer veur je los as je daorom vraogt. Het begin om deze spulle goed op te barrege is d'r teminste. De tentoonstelling van de Gelderse Bodebus het mer dan 250 bezeukers getrokke. Het was, hen we begrepe, een onbekend onderwarp, zodat er meer de kenners op af zin gekome. Mer succes veur ut museum brocht ut wel, went er zin veul publicaoties over komme en niet alleen in de Edese kraanten. Veur de ouwe Eese minse was de bodebus niet zo onbekend, went de gemeente-booi Kees de Klein het um vrogger gedraoge. Ut stond hum akeluk deftig. Ut heurde zogezeid bij zien uniform as booi. Zoas jullie in de veurige Zaandloper

hen kunne leese, wiere d'r in 1795 vier bodebussen aangekocht. Drie waar d'r nog. En dan schriefft de heer Das dat de vierde zeuk is. En laote we noe geluk hen dat ok de vierde terecht gekomme is. As bruukleen het die ok op de tentoonstelling gelegen. Jullie zulle begriepe dat de noe opgedoke bodebus, de vierde dus, as herinnering ok waardevol is voor ons museum. We magge hopen dat die laoter nog weer beschikbaor komt, went ut zou aordig zin as daormee de vier in de vitrine kompleet zouwe zin. In ieder gaval wete we noe waar dat ding is en da's ok belangriek veur laoter. De angekondigde tentoonstelling over de barbier en de kapper, he'k geheurd, kan niet deurgaon. De centjes veur de speciale tentoonstellings waore op. Noe en dan weet je ut wel. Ut is mit de subsidies zo gesteld, dat er minder gegeven wordt en dat markt noe ok de museum-kemmissie. 't Is spietig, mer ok veur ut museum mot ut huushoudboekje kloppen. As deze Zandloper bij jullie in de brievenbus valt haange d'r foto's, gemaakt deur de heer de la Mar. Ut is een beste fotograaf, waarvan iemand lest ees zee, dat ie niet zo gauw tevreeje is. Hij het al heel vaak wat gedaon veur ut museum. Ouwe ansichtkaorte overfotograferen b.v. Aordig dat ut museum wat terug kan doen veur hum, went dat verdiende hij wel.

Noe komt ut eind van het jaor al weer an. Het is gaowachtig neit jaor. Ik geleuf dat het noe wel ees op z'n plaots is alle leeje en bestuursleeje van Oud-Ede, mer ok alle vrijwilligers en de medewarkers van ut museum te bedaanken veur alles dat ze ok dit jaor weer hen gedaon en veur alles dat ze nog wille gaon doen. Ok het Kollege en alle aandere minse in het gemeentehuus en alle kemissies die warreke veur ut belang van 't museum en de Vereniging haarteluk bedaankt veur alles. D'r gebeurt eigeluk iezig veul as je us terugkiekt in en um ut museum. Harreme staot d'r soms gewoon van te kieke. 't Is bepaold gien dooie boel. Minse, dat was ut veur deze keer. Harreme en ik hope dat veur jullie allemaal ut neie jaor veul goeds zal magge brenge. Daarum van ons beije veul heil en zegen veur 1984 ge-

wenst. Minsje, hou de kommende wienter de vuutjes waarm en hou de griep buute de deur mit op z'n tied een braandewientje. De haartelukke groete van

HARREME en MIENTJE uut OUD-EE.

GOEDE MORGEN

"Goede morgen", zei een bezoeker op een morgen, "ik wil graag het museum bekijken, kan dat?"

"Dat kan natuurlijk, U bent van harte welkom meneer".

Nadat het luttele bedrag was betaald (slechts f 1,50), vertelde de man dat hij nog nooit in het museum Oud-Ede was geweest.

De man woonde wel in Ede en was in de veronderstelling, dat hij alles van het dorp afwist.

Maar ja, naar een museum gaan in je eigen woonplaats.....daar kom je eigenlijk nooit toe.

"als ik met vakantie ben, dan ga ik wel eens in een museum kijken, maar verder.....!"

De museumman loopt wat met de bezoeker mee en begint wat wetenswaardigheden over het museum te vertellen.

Al snel zegt de man, bij het zien van de foto's op de wandpanelen: "Och ja, dat weet ik nog.....en dat....en dat ook nog. En daar....daar woonde..."

De Oh's en o ja's zijn niet van de lucht.

"Meneer, wat is Ede toch veranderd en wat was Ede toch mooi".

Dan zegt de bezoeker: "Het is toch maar goed, dat de gemeente dit museum heeft opgezet".

Dan echter moet de medewerker zeggen: "Sorry meneer, OUD-EDE is niet van de gemeente Ede; het is wel vóór de gemeente Ede. Wat u hier ziet, staat er dank zij de Vereniging Oud-Ede. Zij heeft het ingericht en zij exploiteert het.

De Vereniging Oud-Ede is opgericht in 1924 en bestaat in 1984 al zestig jaar. Het museum Oud-Ede was vroeger gehuisvest in het boerderijtje aan de Driehoek. Dat was al vanaf 1937.

Sinds 1975 is het in dit vroegere stationsgebouw gehuisvest. Het station Ede-Centrum.

De Vereniging Oud-Ede telt nu ongeveer 700 leden en zou er best nog wat bij kunnen hebben. De kaartenbak van

de vereniging is nog lang niet vol.

U vraagt wat de contributie is? Nou, meneer, daarvoor behoeft u het niet te laten, want dat is slechts f 15,- per jaar.

Met dat lidmaatschap heeft u altijd gratis toegang tot het museum. Daarmee kunt u de verschillende lezingen bijwonen; u ontvangt er vier maal per jaar het verenigingsblad "De Zandloper" mee in de brievenbus.

Ook heeft u nog recht op een kortings-

kaart van de Nederlandse Museumvereniging. Met die kaart kunt u meer dan 250 Nederlandse musea gratis bezoeken. Die kaart kost u dan geen f 25,- zoals voor derden, maar slechts f 12,50.

"Meneer," zegt de man, "noteert u mij maar als lid van de Vereniging Oud-Ede en als u mij voor iets nodig heeft, dan weet u nu waar ik woon!"

"Ik had dit toch al jaren eerder moeten doen meneer; graag tot ziens en.....

GOEIE MORGEN".

Het bestuur en de redactie wensen

alle leden van de vereniging en

alle andere lezers van dit blad

prettige feestdagen

en een

gelukkig nieuwjaar

GLASSCHADE HERSTELLEN

JANSEN v/h de NOOY bellen

tel.: 16308

tevens verkoop en plaatsing van alle soorten glas.

SPIEGELS en GESLEPEN GLASPLATEN

**ISOLATIEGLAS van THERMOPANE - POLYGLAS
of aluminium voorzetramen.**

GLASHERSTEL JANSEN v/h de NOOY

Bettekamp 13-Ede tel.: 16308

SCHILDERSBEDRIJF de NOOY

**voor alle onderhoudswerken, zowel binnen- als
buitenwerk, sanswerk, sierpleister, sigmulto,
behangwerk en andere schilderswerkzaamheden.**

voor informatie

naar :

JANSEN

Bettekamp 13 - Ede

tel.: 16308

gelders-utrechtse spaarbank

MEER DAN SPAARBANK ALLEEN !

De oudste financiële instelling in Ede, die ondanks haar
leeftijd met jeugdig élan actief blijft met een aan vandaag
aangepast dienstenpakket ook voor U !

'n Bondsspaarbank, moderne gezinsbank voor alle
bankzaken en verzekeringen.

Reeds sedert 1872 de vertrouwensinstelling
van vele duizenden spaarders.

VAN OUDSHER DE BANK VOOR ALLE MENSEN
DE BANK NU OOK VOOR U !

Hoofdkantoor:
Telefoonweg 110-112 — EDE — Tel. 19020
5 kantoren in EDE — 10 kantoren in de Gemeente